

Ref

Sverige- informationen och vissa publikationer

BETÄNKANDE av utredningen
om de statliga insatserna
inom Sverigeinformationen och
kulturutbytet med utlandet

SOU

1987: 49

Statens offentliga utredningar
1987:49
Utrikesdepartementet

Sverigeinformationen och vissa publikationer

Betänkande avgivet av Utredningen om översyn
av de samlade statliga insatserna inom det svenska
kultur- och informationsutbytet med utlandet
Stockholm 1987

Beställningsadress:
Allmänna Förlaget
Kundtjänst
106 47 STOCKHOLM
Tel: 08/739 96 30

Beställare som är berättigade till remissexemplar eller friexemplar kan beställa sådana under adress:

Regeringskansliets förvaltningskontor
SOU-förrådet
103 33 STOCKHOLM

Tel: 08/763 23 20 Telefontid 8¹⁰ – 12⁰⁰ (externt och internt)
08/763 10 05 12⁰⁰ – 16⁴⁰ (endast internt)

INNEHÅLL

1.	UPPDRAGET.....	7
2.	ALLMÄNNA UTGÅNGSPUNKTER.....	8
3.	SWEDEN NOW.....	9
3.1	Bakgrund.....	9
3.2	Finansiering.....	12
3.3	Upplaga och spridning.....	14
3.4	Bedömning.....	15
4.	SVENSK-INTERNATIONELLA PRESSBYRÅN.....	16
4.1	Bakgrund.....	16
4.2	Finansiering.....	19
4.3	Upplaga och spridning.....	19
4.4	Bedömning.....	21
5.	INSIDE SWEDEN.....	22
5.1	Bakgrund.....	22
5.2	Finansiering.....	23
5.3	Upplaga och spridning.....	24
5.4	Bedömning.....	25
5.5	Inside Sweden under 1987/88.....	26
6.	AMBIO.....	27
7.	ÖVRIGA PUBLIKATIONER.....	28
8.	SAMMANSTÄLLNING AV VISSA EKONOMISKA UPPGIFTER.....	29
9.	ENKÄTEN TILL VISSA UTLANDSMYNDIGHETER.....	30
10.	ÖVERVÄGANDEN OCH FÖRSLAG.....	34
	Bilaga.....	39

Till statsrådet och chefen för utrikesdepartementet

Regeringen bemyndigade den 11 december 1986 chefen för utrikesdepartementet att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av de statliga insatserna inom det svenska kultur- och informationsutbytet med utlandet (Dir 1986:35). Chefen för utrikesdepartementet tillkallade den 7 januari 1987 såsom utredare chefen för statens kulturråd, Göran Löfdahl.

Utredningen har antagit namnet utredningen om de statliga insatserna inom Sverigeinformationen och kulturutbytet med utlandet (IKU-utredningen).

Till sakkunniga i utredningen har förordnats departementsråden Ernst Erik Ehnmark, utbildningsdepartementet och Bo Leander, utrikesdepartementet samt kansliråden Dag Sebastian Ahlander, utrikesdepartementet och Kjell Hyman, jordbruksdepartementet.

Sekreterare i utredningen är departementssekreterarna Anita Jonsson, utbildningsdepartementet och Michael Odevall, utrikesdepartementet. Assistent är Birgitta Eriksson, utrikesdepartementet.

Av utredningens direktiv punkt 6 framgår att, regeringen önskar att en särskild utvärdering av tidskriften Inside Sweden skall

vara slutförd till budgetarbetet hösten 1987. Denna tidskrift bör emellertid bedömas tillsammans med övriga publikationer, som får stöd av utrikesdepartementet. I detta delbetänkande behandlas därför frågor om framtida stöd till Sweden Now, Inside Sweden, Svensk-Internationella Pressbyrån och Ambio.

Utredningen får härmed överlämna delbetänkandet Sverigeinformation och vissa publikationer.

Stockholm i september 1987

Göran Löfdahl

/Anita Jonsson
Michael Odevall

1. UPPDRAGET

Regeringen beslutade den 11 december 1986 om en översyn av de statliga insatserna inom det svenska kultur- och informationsutbytet med utlandet. Utredningens uppdrag innebär att kartlägga hur de av riksdagen fastlagda riktlinjerna för det allmänna informations- och kulturutbytet med utlandet tillämpas i praktiken. Utredningen skall mot denna bakgrund belysa framtida behov samt lämna förslag till en effektivare resursanvändning genom omprioriteringar och om disponeringar av tillgängliga resurser. Utredningen har alltså att belysa den roll som de internationella kontakterna spelar i det svenska samhället och därvid också uppmärksamma Sverigeinformationens roll för att främja export och turism. Översynen skall vara slutförd före den 1 april 1988.

Av punkt 6 i utredningens direktiv (Dir 1986:35) framgår följande :

"UD:s informationsbyrå lämnar även bidrag till vissa mottagare för informationsinsatser av olika slag, exempelvis till Svensk-Internationella Pressbyrå, Ingenjörsförlaget för tidskriften Sweden Now, Arbetarrörelsens Internationella Centrum för en försöksverksamhet med tidskriften Inside Sweden samt Kungliga Vetenskapsakademien för miljövårdstidskriften Ambio.

Även dessa verksamheter bör granskas och i fallet Inside Sweden utvärderas enligt tidigare beslut."

Detta i direktiven nämnda tidigare beslut utgörs av en PM upprättad inom utrikesdepartementet (UD) 1986-11-27 ang. "Utvärdering av Inside Sweden". Där beslutades att den särskilda utvärderingen bör vara slutförd till budgetarbetet hösten 1987. Den na tidskrift bör emellertid bedömas tillsammans med övriga publikationer, som får stöd av UD. I detta delbetänkande behandlas

därför frågor ang. det framtida stödet till Sweden How, Inside Sweden, Ambio och Svensk-Internationella Pressbyrå. Den sistnämnda är en nyhetsbyrå, vars verksamhet således är av annan karaktär än de tre övriga. Utredningen använder fortsättningsvis begreppet publikation, som en gemensam benämning.

Utredningen avser att återkomma till en värdering av publikationernas roll i den samlade Sverigeinformationen i samband med sitt huvudbetänkande.

2. ALLMÄNNA UTGÅNGSPUNKTER

Staten har under en följd av år givit ekonomiskt stöd till några organisationer för utgivning av publikationer på främmande språk avsedda för utlandet. De organisationer som f. n. erhåller sådant stöd är Svensk-Internationella Pressbyrå (SIP) sedan 1937, Ingenjörsläroverket för Sweden How sedan 1967, Kungliga Vetenskapsakademien för Ambio sedan 1972 och Arbetarrörelsens Internationella Centrum för Inside Sweden sedan 1985.

Dessa organisationer får f. n. stöd från UD under anslagen Övrig information om Sverige i utlandet och Exportfrämjande verksamhet.

Tidskrifterna Sweden How (engelsk upplaga), Ambio och Inside Sweden utkom samtliga med sex nummer vardera under 1986. SIP-bulletinen (engelsk upplaga) utkom 50 gånger. Syftet med

publikationerna är bl. a. att till speciella målgrupper komplettera den ordinarie nyhetsrapporteringen om Sverige samt att informera om aktuella frågor i Sverige.

I detta delbetänkande görs en redovisning av publikationernas finansiering, upplagor och spridning.

Utredningen har inhämtat uppgifter om publikationerna genom besök på och underlag från redaktionerna. Vidare har en enkät tillställts 28 utlandsmyndigheter för att erhålla deras bedömning av bl. a. publikationernas värde som förmedlare av information om Sverige. Beträffande Inside Sweden har utredningen dessutom låtit göra en mindre studie. Utredningen har däremot inte gjort någon mer omfattande utvärdering av publikationernas läsekrets.

3. SWEDEN NOW

3.1 Bakgrund

Tidskriften Sweden Now med systerpublikationer på flera språk har till uppgift att beskriva Sverige och svenska företeelser från svensk synpunkt samt spegla den svenska debatten. Syftet är att informera en icke-svenskspråkig läsekrets utanför Sverige. Sweden Now, som startades av Sveriges Industriförbund i samråd med Sveriges allmänna exportförening och med stöd från UD, ägs numera av Ingenjörsläseförlaget AB. Utgivningen sker på ett publicistiskt vedertaget sätt. Verksamheten bedrivs affärs-
mässigt med försäljning av annonser samt prenumerationer till

olika intressenter, främst UD, Sveriges exportråd och det svenska näringslivet. Till Sweden Now är knutet ett redaktionsråd, som består av representanter från UD, Sveriges exportråd och Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Sweden Now med systerpublikationer belyser många olika områden av svenskt samhälle. Det kan gälla samhällsfrågor i allmänhet, ekonomi och näringsliv, teknik och forskning, kulturfrågor och turism. Tidskriften uppmärksammar också aktuella händelser i Sverige. Tidningen skall bidra till att öka intresset för Sverige utomlands, därmed främja svensk export och förbättra kontakterna mellan Sverige och omvärlden inom olika samhällsområden.

Sweden Now på engelska kommer ut med sex nummer om året, varav ett utökad nummer, "Special Issue". Det redaktionella sidantalet för ett normalnummer är ca 40 sidor; annonser tillkommer. Normalt är upplagan 33 000 exemplar. "Special Issue" trycks i ca 40 000 exemplar. Överupplagan säljs strax före jul till enskilda och företag som använder denna utgåva som present. Intäkterna uppväger de högre produktions- och distributionskostnaderna för detta nummer.

Schweden Heute på tyska har liksom Sweden Now utgivits från tidningens start 1967 och utkommer två gånger om året i en upplaga på ca 9 000 exemplar.

Svezia Oggi på italienska utkommer sedan ett tiotal år med fyra nummer om året med en upplaga av 5 000 per nummer. Den italienska upplagan ägs, utges och finansieras av den svenska företagarföreningen Assosvezia i Milano. Sweden Now ställer det redaktionella materialet till förfogande och erhåller ett mindre bidrag (40 000 kr) för layoutarbete från Assosvezia, som i sin tur får bidrag från UD i form av prenumerationsköp för utgivning av tidskriften. Hela produktionen så när som på

layouten sköts i Italien, liksom försäljning och distribution. Det statliga stödet kanaliseras direkt till organisationen i Italien. UD:s bidrag uppgår 1987/88 till 180 000 kr.

Under årens lopp har utgivningen av publikationen på engelska, tyska och italienska kompletterats på andra språk. Suecia Hoy (spanska) utgavs 1977, 81, 83 och 85, Suède aujourd'hui (franska) 1980, 82 och 84, Zweden Nu (holländska) 1980, Suecia de Hoje (portugisiska) 1983 och Sweden Now på japanska 1984. Samtliga dessa utgåvor har haft karaktären av en engångspublikation och alltså saknat en tidskrifts aktuella notiser och annonser. Dessa publikationer har beställts av UD och/eller Sveriges exportråd. De har utgivits i samråd med utlandsmyndigheterna. Upplagorna har till största delen också sålts direkt till UD och/eller Exportrådet för distribution i de aktuella språkområdena.

På försök startades 1986 på Exportrådets initiativ utgivning av Suède aujourd'hui som en regelbundet utkommande tidning på franska. Det innebär att en franskspråkig redaktion utnyttjar delar av innehållet i Sweden Now men också skriver en hel del nytt. Tidningen redigeras med tanke på den specifika målgruppen.

För Suède aujourd'hui bildades ett informellt redaktionsråd i Paris med företrädare bl. a. för handelskontor, ambassad och kulturhus.

Suède aujourd'hui utkom med ett nummer hösten 1986, ett våren 1987 och ett planeras utkomma hösten 1987. Upplagan är ca 10 000 exemplar. UD och Exportrådet har vardera köpt 3 500 resp 5 000 prenumerationer.

En utvärdering av utgivningen av den franska upplagan inleddes våren 1987 och väntas vara avslutad i oktober 1987. Utvärderingen innehåller bl. a. en läsarundersökning, baserad på en

postenkät till ett representativt urval mottagare (drygt 600) av tidningen. Utvärderingen väntas ge både utgivare och köpare av tidningen underlag för en bedömning om fortsatt utgivning.

Den japanska upplagan är beställd av UD för att utgivas till att börja med hösten 1987 och våren 1988. Upplagan beräknas till 10 000 exemplar. Utgåvan kommer att finansieras dels genom annonser och dels genom prenumerations- och lösnummerförsäljning till UD och Sveriges exportråd för sammanlagt 450 000 kr. Ytterligare stöd kan den japanska upplagan få genom att en del av upplagan förutsätts köpas av svenska företag i Japan.

3.2

Finansiering

Sweden How med systerpublikationer finansieras huvudsakligen genom prenumerationsköp av staten (UD). Därtill kommer prenumerationer från näringslivet. Till detta kommer intäkter från annonser och fristående prenumerationer. Även Ingenjörسفörlaget har på senare år lämnat ekonomiskt bidrag.

Under kalenderåret 1986 finansierades Sweden How, Schweden Heute och Suède aujourd'hui på följande sätt:

	Sweden Now	Schweden Heute	Suède aujourd'hui
Total ekonomisk omslutning	5 396 000	508 000	227 000
Prenumerationsköp UD ¹⁾	2 436 000	191 000	175 000
övrigt	548 000	82 000	20 000
Övriga bidrag (hyra sekreterare etc.)	-	-	-
Annonsintäkter ²⁾	1 079 000	93 000	7 000
Bidrag från Ingen- jörsläroverket	1 043 000	-	-
Övriga inkomster (t.ex. räntor)	290 000	142 000	25 000
Total kostnad kr/ex	23,60	24,00	28,00
Statsbidrag/ex	11,90	10,50	17,50
Andel statligt	50 %	44 %	62,5 %
1) därav via Exportrådet	1 218 000	95 000	100 000

2) Annonsintäkterna har fluktuerat och har från 1986 visat en starkt nedåtgående trend.

Sweden Now, Schweden Heute och Suède aujourd'hui erhåller alltså sammanlagt 2,8 miljoner kronor från UD:s budget dels via UD:s informationsbyrå dels via Sveriges exportråd. Här har endast finansieringen av de nämnda tre språkversionerna mer i detalj medtagits. Skälet till detta är att dessa tidskrifter har utkommit under en längre tid (med undantag för den franska utgåvan) och med en viss periodicitet. De övriga skrifterna har varit mer av ad hoc-karaktär och har haft olika finansieringsformer, oftast av engångskaraktär.

För Sweden Now med systerpublikationer är produktionskostnaderna den största utgiftsposten. Dessa uppgick inklusive

distribution till närmare 4 miljoner kronor 1986 - en fördubbling sedan 1977. Särskilt snabbt har portokostnaderna ökat. De har under en tioårsperiod ökat från 250 000 kronor till över 800 000 kronor. Försäljningskostnaderna, prenumerantregistrering och annan administration uppgick till drygt en miljon kronor. Antalet årsverken har minskat från 6,5 till 4,6 personer.

3.3 Upplaga och spridning

Sweden Now: upplaga, utgivning m. m.

	Upplaga/nr	Nr/år	Totalt antal ex/år
1987			
Sweden Now (engelska)	33 000	6	205 000*
Schweden Heute (tyska)	9 000	2	18 000
Svezia Oggi (italienska)	5 000	4	20 000
Suède aujourd'hui (franska)	10 000	2	20 000
			263 000

* Varav Special Issue en gång per år i 40 000 ex.

Distribution av den prenumererade engelska upplagan av Sweden Now till olika regioner

	Antal	Procent
Europa	12 420	41
Nordamerika	10 170	34
Sydamerika	1 200	4
Afrika	2 340	8
Asien	3 870	13
	30 000	100

3.4

Bedömning

UD genomförde 1982 en enkät bland utlandsmyndigheterna om Sweden Now med systerpublikationer. UD konstaterade i en utvärdering av enkäten att endast ett fåtal utlandsmyndigheter trodde att Sweden Now kunde ersättas. Det framgick också att affärsmän och företrädare för förvaltningen var de största grupperna bland Sweden Nows läsare. I svaren på enkäten framkom också önskemål om rysk- och arabiskspråkiga versioner samt ökad utgivning av Suède aujourd'hui. Av enkätsvaren var det också få som ifrågasatte Sweden Nows värde för exportfrämjandet.

I adressregistret på Sweden Now är endast drygt hälften av abonnenterna kodade, dvs. fördelade på mottagargrupper. Av de kodade adresserna mottager följande tre huvudgrupper en fjärdedel av upplagan: statlig och lokal administration, organisationer och fackföreningar; universitet, skolor och bibliotek; banker, finansinstitut och försäkringsbolag.

Ambitionen att spegla en bred bild av Sverige gör ämnesvalet för Sweden Now svårt. Ett enstaka nummer kan inte täcka in alla områden, men under en period av något eller några år ska läsaren av Sweden Now kunna tillgodogöra sig en djupare skildring av viktigare områden i det svenska samhället. Varje nummer försöker ge en eller ett par grundliga genomgångar av viktiga frågor samt en summering av aktuella händelser. Avsikten är också att varje nummer om möjligt ska förmedla en bild, såsom redaktionen uttrycker det, av det svenska kynnet, den svenska naturen eller landets kulturella egenart.

Publikationens finansiella läge har under det senaste året allvarligt försämrats. Redan 1986 inträffade ett bortfall av annonser och samtidigt noterades en vikande trend i

prenumerationsförsäljningen. Under 1987 har annonsförsäljningen varit synnerligen dålig. Detta har medfört ett underskott för Sweden Now med systerpublikationer med drygt en milj kr.

4. SVENSK-INTERNATIONELLA PRESSBYRÅN

4.1 Bakgrund

Svensk-Internationella Pressbyrå (SIP) förmedlar nyheter om Sverige och svenska förhållanden främst till massmedia men också till andra mottagare i utlandet. SIP grundades 1927 på privat initiativ och anslöts 1938 till Sveriges allmänna exportförening. SIP omvandlades 1982 till ett av Exportföreningen helägt aktiebolag. Statsbidrag utgår över UD:s budget.

Till SIP är knutet ett råd med uppgift att vara rådgivare i frågor rörande verksamhetens journalistiska innehåll och inriktning. I rådet ingår företrädare för UD, Sveriges allmänna exportförening, Sveriges exportråd, Ingenjörsvetenskapsakademien och Tidningarnas Telegrambyrå (TT).

SIP har till uppgift att förse massmedier och andra mottagare med ett informativt och sakligt material om svenskt samhälls- och näringsliv. Traditionellt sker det efter två huvudlinjer. Den ena omfattar nyheter om politiska, sociala, ekonomiska och kulturella frågor som komplement till korrespondenters och utländska nyhetsbyråers rapportering från Sverige. Den andra gäller nyheter inom särskilda områden - främst teknik och forskning, utveckling av nya produkter och system - för att

belysa bilden av Sverige som ett industriellt och teknologiskt avancerat land och som en intressant partner i det internationella handels- och erfarenhetsutbytet.

SIP:s verksamhet omfattar utgivning av ordinarie "newsletters", bulletiner på nio språk - engelska, tyska, franska, spanska, holländska, italienska, finska, japanska och portugisiska med den engelska veckoutgåvan som basedition. Dessutom utges en engelsk edition var 14:e dag huvudsakligen avsedd för länder i Asien och Afrika samt editionen "SIP - Science & Technology" och dess motsvarighet på tyska "Schweden technica".

Den ordinarie utgivningen omfattar totalt ca 220 000 bulletiner, motsvarande ca 1,4 miljoner A4-sidor nyhetsmaterial per år, och kompletteras med utsändning av bildmaterial.

SIP:s engelska bulletin utkommer med sammanlagt 50 nummer per år, och utgör grundmaterial för upplagorna på övriga språk. Från huvudredaktionen i Stockholm distribueras vidare upplagorna på tyska, franska, spanska, holländska och italienska. Tre av SIP:s nyhetstjänster - på finska, japanska och portugisiska - översätts och publiceras lokalt i respektive Helsingfors, Tokyo och Rio de Janeiro.

Innehållet i bulletinerna baseras på nyheter från departement och myndigheter, organisationer och institutioner av skilda slag, universitet och högskolor, företag m. fl. Uppslag hämtas också ur dags- och fackpress.

Huvuddelen av bulletinerna distribueras från Stockholm direkt till mottagare världen över. Nyhetsmedier- tidningar, tidsskrifter, nyhetsbyråer, enskilda journalister, radio- och TV-stationer - utgör den största mottagarkategorin, totalt ca 7 000. Andra viktiga grupper är myndigheter och organisationer,

universitet och bibliotek liksom beslutsfattare och opinionsbildare av skilda slag. Utländska korrespondenter i Stockholm får också del av SIP-materialet.

Genom de förfrågningar som kommer in till byrån - de uppgick den senaste treårsperioden till i medeltal 1 000 per år - eller på annat sätt kommer till SIP:s kännedom har byrån möjlighet att avläsa genomslagskraften hos materialet. Förfrågningarna från de som nåtts av SIP:s information gäller i allmänhet ytterligare information men kan också avse önskemål att etablera kontakter för exempelvis köp eller licensavtal. I byråns arbetsuppgifter ingår att förmedla dessa förfrågningar till berörda parter i Sverige och samtidigt underrätta frågeställarna.

Vad gäller resultatredovisning i form av publicerat material är SIP hänvisad till de klipp och publikationer som spontant sänds in till byrån direkt eller i förekommande fall via utlandsmyndigheterna då resurser för att abonnera på klippservice saknas. Redan de klipp som kommer till byråns kännedom ger dock belägg för en kontinuerligt god publicitet.

Under sex decennier har SIP byggt upp ett vidsträckt nät av mottagare. I betydande omfattning har detta skett i nära samarbete med de svenska utlandsmyndigheterna. Dessa erhåller ca 15 procent av SIP:s totala utgåva av newsletters för lokal distribution. I vissa fall utnyttjas SIP:s material av utlandsmyndigheterna för lokal utgivning av egna bulletiner och informationsblad. Med utlandsmyndigheterna upprätthålls vidare en kontinuerlig dialog för revision av adressregistren och förslag till nya mottagare.

4.2 Finansiering

SIP-bulletinerna finansieras genom bidrag från regeringen (UD) samt från näringslivet.

	1985/86
Total ekonomisk omslutning	2 372 000
Bidrag från UD	
-löpande	1 920 000
-engångs	-
Övriga bidrag	117 000
Annonsintäkter	-
<u>Övriga inkomster</u> (t.ex. räntor)	335 000
Total kostnad kr/ex*	10,87
Statsbidrag kr/ex*	8,80
Andel statligt stöd	81 %

* Det bör noteras att SIP:s publikationer inte i första hand distribueras till den slutlige läsaren, utan till tidningar, tidskrifter och andra nyhetsmedier för publicering i dessa. Som exempel kan nämnas att en SIP-artikel som publiceras av exempelvis Popular Mechanics når inte en mottagare utan 1,6 miljoner.

SIP-bulletinerna erhåller alltså sammanlagt ca 2 miljoner kronor i statligt stöd. SIP:s personal i Stockholm uppgår f. n. till sju årsanställda personer. Därtill kommer arvoderade externa översättare samt särskild timavlönad distributionspersonal.

4.3 Upplaga och spridning

SIP:s publikationer utgörs av ett antal nyhetsbulletiner. De framställs i tolv upplagor och distribueras på sammanlagt nio

språk i 7 000 exemplar till utländska tidningar, facktid-
skrifter, radio- och TV-stationer samt nyhetsbyråer. Därav
distribueras valda delar av SIP-materialet selektivt till
ungefär 1 000 mottagare, främst specialtidsskrifter av olika
slag.

SIP-bulletinen: upplaga, utgivning m m

1987	Upplaga/nr	Nr/år	Totalt antal ex/år
Engelska	1 700 ¹⁾	50 ¹⁾	113 200 ⁴⁾
Tyska	450 ²⁾	24 ²⁾	13 200
Franska	600	24	14 400
Spanska	1 150	24	27 600
Övriga	2 100	3)	49 800
			218 200

- 1) Avser grundversionen. 14-dagarsversionen utkommer med 24 nr/år och SIP-Science & Technology med 6 nr/år.
- 2) Avser grundversionen. Därtill kommer Schveden-technica med 6 nr/år
- 3) Italienska 12, holländska 24, portugisiska 32, finska 16 och japanska 24 nr/år.
- 4) Totalsummorna avser samtliga versioner inom ett språk.

Distribution av den engelska upplagan till olika regioner

	Procent
Europa	35
Nordamerika	11
Sydamerika	1
Afrika	9
Asien	44
	100

4.4

Bedömning

Sammanlagt omkring 5 000 mottagare såsom massmedier, myndigheter, företag och andra institutioner får SIP-bulletinen. Av dessa är kategorin massmedia i utlandet den största gruppen eller ungefär 3 000. Övriga mottagare i utlandet är huvudsakligen svenska myndigheter. De övriga mottagarna i utlandet uppgår till ungefär 1 000.

SIP-bulletinen bedöms vara en flexibel informations- och nyhetsbärare. Den kan användas som ett sammanhållet nyhetsbrev, men dess fyra huvudavsnitt och de artiklar som ingår i dem kan också distribueras separat. Antalet artiklar inom området samhällsliv och ekonomisk politik har i det närmaste fördubblats, sedan "Current Affairs"-avsnittet infördes.

Siffrorna ovan avser antalet försändelser per nummer som utgår från byråns kontor i Stockholm och "lokalkontoren" i Rio de Janeiro och Tokyo. En del av mottagarna erhåller mer än ett exemplar av bulletinerna och svarar för vidare distribution till massmedier, myndigheter och organisationer. En exakt nedbrytning av siffrorna i olika kategorier är därför omöjlig att göra.

5.1

Bakgrund

Den 21 oktober 1983 ansökte Arbetarrörelsens Internationella Centrum (AIC) om bidrag från UD för att starta en tidskrift på engelska. Tidskriften avsågs behandla områden i svenskt samhällsliv, som ofta väcker intresse utomlands såsom svensk utrikespolitik i vid mening, arbetsmarknadsfrågor, ekonomi och kultur. AIC hänvisade i ansökan till det uttalande utrikesutskottet gjorde i betänkandet (UU 1978/79:31) med anledning av regeringens proposition 1978/79:147 om informations- och kulturutbytet med utlandet där utskottet tog fasta "på propositionens konstaterande att stöd till eventuella nya publikationer kan övervägas, inom ramen för tillgängliga resurser och med hänsyn till informationsverksamhetens allmänna behov".

AIC framförde att den planerade tidskriften borde kunna vara ett värdefullt komplement till nyhetsartiklar och annan faktainformation, som t. ex. produceras av Svenska institutet (SI) och som används inom utrikesförvaltningen. Upplagan beräknades till 5 000 ex och kostnaderna budgeterades till 510 000 kr varav AIC:s insatser beräknades till 100 000 kr och 410 000 kr söktes som bidrag från UD. AIC räknade inte med att kunna täcka några kostnader med annonser med hänsyn till tidskriftens karaktär.

SI yttrade sig i mars 1984 över AIC:s ansökan. SI välkomnade AIC:s initiativ och ansåg att den föreslagna tidskriften skulle kunna utgöra ett värdefullt komplement till den redan existerande tryckta Sverigeinformationen utgiven av SI och andra organ. SI menade också att tidskriften skulle balansera de av andra organ utgivna tidskrifterna om Sverige för utländsk läsekrets.

I februari 1985 beslutade UD att AIC skulle erhålla bidrag från UD:s informationsbudget med sammanlagt 600 000 kr under två år, varav 200 000 kr för budgetåret 1984/85 och 400 000 kr för 1985/86. Bidraget skulle ha formen av stödköp av prenumerationer, vilka skulle ställas till de svenska utlandsmyndigheternas förfogande. UD förutsåg vidare att verksamheten skulle drivas på försök under två år och därefter utvärderas.

Det första numret av den nya tidskriften, som fick namnet Inside Sweden, kom ut i juni 1985.

5.2 Finansiering

Inside Sweden finansieras förutom av bidrag från UD huvudsakligen av AIC. Vid ett tillfälle har stöd även utgått från styrelsen för internationell utveckling (SIDA).

	1984/85	1985/86	1986/87
Total ekonomisk omslutning	200 000	897 833	876 830
Prenumerationsköp			
UD	200 000	400 000	500 000
övrigt (SIDA)	-	150 000	-
Övriga bidrag (AIC)	-	347 833	376 830
Annonssintäkter	-	-	-
Övriga inkomster (t.ex. räntor)	-	-	-
Total kostnad/ex (kalenderåret 1986)		29,50	
Statsbidrag/ex (kalenderåret 1986)		17,50	
Andel statligt (kalenderåret 1986)		ca 59 %	

5.3

Upplaga och spridning

Inside Sweden produceras av AIC och distribueras utan kostnad till personer och institutioner/organisationer som förklarar sig intresserade av tidskriften. Den riktar sig i första hand till mottagare utanför Sverige. Allt material är på engelska.

Inför spridningen av det första numret (juni 1985) samlade redaktionen in namn och adresser från bl. a. tidskriften Sweden Now, LÖ och andra folkrörelser, universitet, UD och utlandsmyndigheterna. Med tidskriften följde en talong på vilken mottagarna ombads ange om de önskade tidskriften även i fortsättningen. Den fortsatta rekryteringen av prenumeranter har utgått från uttalade önskemål om att få tidskriften.

I mitten av februari 1987 innehöll prenumerantregistret ca 5 000 institutioner/organisationer samt enskilda personer. Till dessa sändes ut ca 5 900 exemplar av tidskriften. Registret är uppdelat i sju regioner. I nedanstående tabell redovisas prenumeranternas fördelning på olika regioner.

Distribution 1987 till olika regioner

	Antal	Procent
Europa	1 304	26
USA	2 362	48
Canada	247	5
Sydamerika	190	4
Afrika	436	9
Asien	316	6
Australien	73	1
	<u>4 928</u>	

Av tabellen framgår att nästan halva prenumerantregistret

upptas av personer och institutioner/organisationer i USA. Europa står för ca en fjärdedel. Övriga världsdelar representeras av avsevärt mindre andelar.

Av registret framgår vidare fördelningen av prenumeranter på fysiska personer och institutioner/organisationer.

Fördelning på mottagare och region

	Fysiska personer Procent	Institutioner/ Organisationer Procent
Europa	75	25
USA	92	8
Canada	82	18
Sydamerika	81	19
Afrika	75	25
Asien	75	25
Australien	62	38

Totalt sett innehåller registret ca 83 procent fysiska personer och ca 17 procent institutioner/organisationer.

5.4

Bedömning

Utredningen har i en särskild enkät till 28 utlandsmyndigheter begärt att få en bedömning av publikationerna Sweden Now, Inside Sweden, Ambio och SIP-bulletinen samt deras värde som förmedlare av information om Sverige. Vidare har utredningen begärt upplysningar om i vilken utsträckning utlandsmyndigheterna har kommit i kontakt med läsare av publikationerna och deras ev. bedömning av dessa. Resultatet av enkäten redovisas i avsnitt 9.

Utredningen har också bött redaktionen för Inside Sweden att förmedla de reaktioner de har fått på tidskriften. Redaktionen

uppgjer att man har förhållandevis många kontakter med läsekretsen och att denna är i huvudsak positiv till tidskriften.

Enligt redaktörens uppfattning förefaller många läsare vara knutna till universitet och andra undervisningsinstitutioner, studerande, lärare, forskare etc. Tidningen tycks användas av dessa i olika utbildningssammanhang, i seminarier och diskussioner och innehållet kan därför antas spridas ytterligare.

5.5

Inside Sweden under 1987/88

UD har i avvaktan på förslag från IKU-utredningen förlängt bidraget till Inside Sweden med ett tredje år - budgetåret 1987/88. Bidrag utgår under detta år med 500 000 kr. Bidraget från AIC förväntas minska och utgå med ca 150 000 kr. AIC har i särskild skrivelse i januari 1987 anhållit om att bidraget från UD skall öka till 800 000 kr budgetåret 1987/88. UD har meddelat att det tidigare beslutet (prop 1986/87:100 bil 5 sid 111) om 500 000 kr står fast.

AIC har framfört att om inga ytterligare bidrag kan erhållas avser redaktionen att skära ned produktionen under 1987/88 till tre nummer samt att begränsa redaktörens tjänstgöring till att omfatta 30 procent. Innan beslut har fattats om ett långsiktigt stöd från UD:s anslag anser redaktionen att det är mycket svårt att få andra intressenter att stödja tidskriften.

6. AMBIO

Ambio är en vetenskaplig tidskrift, som behandlar utvecklingen inom internationell miljöforskning och miljöpolitik. Ambio startade sin utgivning år 1972 och ägs av Kungliga Vetenskapsakademien. Ambio kommer ut med sex nummer per år på engelska språket. Ambio vänder sig till en internationell publik bestående av i första hand vetenskapsmän och beslutsfattare, men tidskriften har också ett värde för en bredare publik när det gäller information om miljöfrågor. Materialet i Ambio är internationellt, men med en viss tonvikt på de nordiska länderna. Under senare år har ett stort antal (50-60) konkurrerande tidskrifter etablerats i världen. Upplagan omfattar 4 500 exemplar, varav 3 500 säljs som prenumerationer och 200 delas ut gratis.

Ambios ekonomiska omsättning är på 2 miljoner kr. Tidskriften får regelbundet stöd från vissa myndigheter o. d.. Detta stöd uppgick år 1986 till 100 000 kr från statens naturvårdsverk, 50 000 från Riksbankens jubileumsfond och 50 000 från Skogs- och Jordbrukets forskningsråd. Under tre år får tidskriften dessutom bidrag från World Resources Institute i Washington. Specialnumren ger särskilda inkomster t. ex. från SIDA och UNEP.

UD:s stöd till Ambio sker genom drygt 600 rabatterade prenumerationer per år, vilket 1986/87 motsvarade 180 000 kronor.

Stödet från Vetenskapsakademien utgörs av gratis utnyttjande av lokaler.

Ambio har inga annonser.

Av upplagan (exkl UD:s prenumerationer) säljs drygt 45 procent

i Europa (varav 1/4 i Sverige), knappt 35 procent i USA och Canada, drygt 10 procent i Asien och Australien samt en mindre del i Afrika och Sydamerika. UD:s prenumerationer distribueras via utlandsmyndigheterna, framför allt i u-länder och östländer.

7. ÖVRIGA PUBLIKATIONER

Tidskriften Marketplace Sweden ges sedan 1979 ut av Erlandsson & Wilhelm Publishing AB. Tidskriften är en engelskspråkig affärstidning som utkommer med fyra nummer per år. Tidskriften distribueras kostnadsfritt till individer (affärsmän) i Europa, Nord- och Sydamerika, Sydostasien och Kina. Under 1986 var upplagan 82 000 exemplar. Tidskriften finansieras i första hand genom annonser. Under drygt tre år har ett samarbete ägt rum med Sveriges exportråd som ett led i en speciell kampanj som Exportrådet har bedrivit i Sydostasien. Detta samarbete har inneburit att Exportrådet har svarat för portokostnaderna och viss del av produktionskostnaderna för de 35 000 exemplar av tidskriften, som distribueras i Sydostasien inklusive Kina. Stödet motsvarade under perioden 1,2 - 1,5 miljoner kronor per år. I samband med att kampanjen avslutades med utgången av år 1986 upphörde även Exportrådets stöd till Marketplace Sweden.

Erlandsson & Wilhelm Publishing AB ger också ut tidskrifterna Voice of Scandinavia och Nordiska Affärer. Voice of Scandinavia är en arabiskspråkig affärstidning som distribueras till Nordafrika, Arabhalvön och Mellanöstern. Voice of Scandinavia kommer ut fyra gånger per år och har en upplaga på 16 000 exemplar. Nordiska Affärer är en svenskspråkig affärstidning som distribueras i de nordiska länderna. Nordiska Affärer kommer ut sex gånger per år och har en upplaga på 27 000 exemplar.

Voice of Scandinavia erhåller visst statligt bidrag genom prenumerationsköp från utlandsmyndigheterna. Nordiska Affärer har inga statliga bidrag.

8. SAMMANSTÄLLNING AV VISSA EKONOMISKA UPPGIFTER

	Sweden How systerpublika- tioner ¹⁾	SIP- bulletinen ²⁾	Inside Sweden ³⁾
Total ekonomisk omslutning	6 131 000	2 372 000	877 000
Statliga bidrag /prenumerations- köp ⁴⁾	2 802 000	1 920 000	500 000
Totalt antal ex/år	243 000	218 000	30 000 ⁵⁾
Total kostnad kr/ex	25,25	10,90	29,50
Statligt stöd kr/ex	11,53	8,80	17,50
Andel statligt	46 %	81 %	59 %

- 1) Avser kalenderåret 1986. UD:s bidrag på 180 000 kr till Assosvezia för den italienska versionen. Uppgifterna avser den engelska, tyska och franska upplagan.
- 2) Avser budgetåret 1985/86 och samtliga språkversioner.
- 3) Avser budgetåret 1986/87.
- 4) Ambio som erhåller ett bidrag (prenumerationsköp) på 180 000 kr från UD har inte medtagits i tabellen.
- 5) Avser kalenderåret 1986.

9. ENKÄTEN TILL VISSA UTLANDSMYNDIGHETER

Utredningen har i en enkät (bilaga) till vissa utlandsmyndigheter ställt frågor kring Sweden Now, SIP-bulletinen, A4BIO och Inside Sweden. Utlandsmyndigheternas synpunkter på publikationerna spelar stor roll vid en värdering av dessa. Utlandsmyndigheterna har varit av varierande storlek och har representerat olika regioner.

De nordiska ambassaderna framhåller publikationernas stora värde. Detta trots att kunskapen om Sverige är stor i dessa länder och nyhetsförmedlingen från Sverige tämligen omfattande. Det är emellertid ett problem att skrifterna inte utkommer på något nordiskt språk. Den finska versionen av SIP-bulletinen framhålls därför som särskilt värdefull av ambassaden i Helsingfors.

Ambassaden i Oslo menar att Sweden Now av den norska utrikesförvaltningen anses vara ett absolut föredöme. Vad gäller Inside Sweden är denna ännu så länge för ny för att ha gått in i medvetandet hos mottagarna, men artiklarna anses väl genomarbetade och innehållsrika. Inside Sweden är det ännu för tidigt att utvärdera, menar ambassaden i Köpenhamn.

Från utlandsmyndigheterna i Västeuropa och Nordamerika kan noteras en viss skillnad i attityd beroende på språket. Sweden Now:s och Inside Swedens begränsningar är uppenbar i länder som Nederländerna, Italien och Frankrike. Publikationernas tillgänglighet försvåras inte bara av språket utan också av att innehållet i artiklarna i hög grad är inriktade på en anglo-saxisk publik, skriver ambassaden i Haag. Värdet minskar också i samma mån som innehållet antingen blir för allmänt (för att passa överallt i världen) eller blir för tydligt anpassat till en specifik mottagare (exempelvis USA). Delegationen i Bryssel menar att Sweden Now främst riktas till dem som har ett allmänt Sverige-intresse. Både från Haag, Rom och Paris

framhålls nyttan av att ge ut Sweden Now på det egna landets språk (Zweden vandaag, Svezia Oggi samt Suède aujourd'hui).

Ambassaden i Bonn menar att både SIP:s nyhetsbrev och Schweden Heute möts av stort intresse bland läsarna. Ambassaden i Washington framhåller särskilt värdet av Inside Sweden. Den har på ett allsidigt och intressant sätt kunnat belysa aktuella samhällsfenomen. Dessutom har, påpekar man, många av artiklarna varit av sådan kvalitet att de stått sig över tiden. Valet av författare har också visat på allsidighet - tidningen har inte varit av propagandakarakter. Även om de övriga tidskrifterna har goda omdömen framförts.

Swedish Information Service (SIS-kontoret) i New York hänvisar till ett tidigare yttrande från 1983 från kontoret om värdet av Sweden Now. Där framhölls att publikationen är ett ytterst värdefullt komplement i informationsarbetet. Det är viktigt att det redaktionella innehållet avvägs i stort sett lika mellan allmän information och handelsinformation. Samma positiva omdömen får Ambio, SIP-bulletinen och Inside Sweden. Den senare, menar SIS-kontoret, är synnerligen väl lämpad för den amerikanska marknaden. Till skillnad från de övriga publikationerna sysslar Inside Sweden med politiska och ideologiska frågor på ett sätt som är mätbart med flera av de ledande USA-publikationernas nivå.

Ambassaden i London tar särskilt upp Sweden Now, som den menar är ovärderlig. Inget annat land har något likvärdigt. Den är inte en officiell tidskrift utan en självständig välgjord journalistisk produkt. Ambassaden menar att Inside Sweden är ett utmärkt komplement genom sin speciella inriktning på ekonomi och arbetsmarknad.

Intresset för information om Sverige är stort hos sovjetmedborgarna. Sweden Now och Inside Sweden väcker nyfikenhet och intresse hos t.ex. de sovjetiska besökarna på ambassaden,

skriver ambassaden i Moskva. Genom de ringa språkkunskaperna i främmande språk i Sovjetunionen innebär självfallet tidskrifternas språk att den tänkbara avnämarkretsen är starkt begränsad. Sweden How används regelbundet med angivande av källa av en sovjetisk veckotidning. Några redaktörer från större tidskriftsredaktioner i Moskva har för medarbetare vid ambassaden uttryckt sig uppskattande om Inside Sweden.

Vad gäller ambassaden i Singapore har den i huvudsak endast kontakt med SIP-bulletinen. Ambassadens uppfattning är att den uppskattas och har sitt stora värde som kontinuerlig informationskälla och påminnelse om Sverige. Ambassaderna i Tokyo och Canberra uttrycker sig genomgående positivt och understryker den nytta tidskrifterna gör för Sverigeinformati-
on.

Ambassaden i Brasilia framhåller att det generellt kan sägas att de tre tidskrifterna fyller ett värde genom att till en kvalificerad publik med internationell inriktning ge en aktuell bild av Sverige. Att nå en bredare publik eller få ett genomslag i brasiliansk press kräver dock att innehållet är på portugisiska eller åtminstone på spanska. Ambassaderna i Mexico och Buenos Aires har liknande synpunkter.

Ambassaden i Tunis menar att den mest läsvärda publikationen är den enklaste och billigaste, nämligen SIP-bulletinen. Den är franskspråkig och har en överskådlig sammanfattning av blandad information, som kan intressera större läsgrupper. Ambassaden vill förorda att Suède aujourd'hui ges ut i fler nummer och får ökad spridning i Tunisien.

Sweden How har en tilltalande grafisk utformning och intressant innehåll, skriver ambassaden i Harare. Möjligtvis kan den för en läsare i ett u-land förefalla väl avancerad och exklusiv och

bitvis sakna relevans för tredje världens problem och läsekrets. Utgåvan som ägnades statsminister Olof Palmes liv och gärning fyllde ett stort informationstomrum.

Positiv i sitt omdöme över publikationerna är också ambassaden i Nairobi. Ambassaderna i Lagos och Dar es Salaam pekar på den stora åtgång utländska trycksaker har i länder där av olika skäl tillgången på tryckt material är knapp.

Av enkäten kan följande slutsatser dras.

Utlandsmyndigheternas svar har genomgående varit mycket positiva. Publikationernas stora nytta har framhållits. De utgör ett viktigt instrument i informationsarbetet och förefaller att uppskattas av mottagarna.

Det är svårt att annat än på subjektiva kriterier göra en bedömning av läsekretsens uppfattning om publikationerna. Endast SIP-bulletinerna är av den typen att en mer omfattande respons från avnämarna kan noteras.

Förutsättningarna för publikationerna att nå ut med sitt budskap varierar självfallet kraftigt från land till land beroende på exempelvis samhällssystem och språkversioner. Samma problem gäller dock för spridning av all tryckt information.

En större genomslagskraft för publikationerna skulle också kunna nås om de i högre grad anpassades till olika marknader. En sådan anpassning gäller naturligtvis i första hand ytterligare språkversioner av framför allt publikationerna *Sweden Now* och *Inside Sweden*. Genomslagskraften skulle bli särskilt stark om detta kombinerades med en anpassning av materialet till olika länder eller åtminstone regioner. Utredningen är dock medveten om att sådana förändringar kräver ytterligare resurser för publikationerna.

Utredningen har vid sin granskning av Sweden How, Svensk-Internationella Pressbyrå (SIP), Inside Sweden och Ambio kunnat konstatera att redaktionerna med relativt små medel producerar publikationer av hög kvalitet och med god journalistik.

Enligt utredningens bedömning ligger det ett särskilt värde i den typ av återkommande Sverigeinformation som dessa publikationer förmedlar. De är ett värdefullt komplement till det material som produceras av Svenska institutet (SI) m. fl.

Mot denna bakgrund finner utredningen att statligt stöd även fortsättningsvis bör utgå till denna verksamhet.

Sweden How med systerpublikationer belyser många olika områden av svenskt samhälle. Det kan gälla samhällsfrågor i allmänhet, ekonomi och näringsliv, teknik och forskning, kulturfrågor och turism. Tidskriften uppmärksammar också aktuella händelser i Sverige. Den vill bidra till att öka intresset för Sverige utomlands, därmed främja svensk export och förbättra kontakterna mellan Sverige och omvärlden inom olika samhällsområden. En allmän målsättning är också att främja turismen till Sverige.

Det är utredningens uppfattning att Sweden How på ett förtjänstfullt sätt belyser många olika områden av det svenska samhället och därför är av stort värde för informationen om Sverige i andra länder. Tidskriften har i ökad utsträckning arbetat med turistinformation och har ambition att ytterligare öka insatserna inom detta område. Det bör ge förbättrade möjligheter till ett närmare samarbete med Sveriges turistråd.

SIP:s produktion av nyhetsmaterial står kostnadsfritt till förfogande för den allmänna och kommersiella utlandsinformationen och utgör bl. a. ett kontinuerligt utkommande basmaterial för

utlandsmyndigheternas verksamhet. Huvuddelen av newsletters distribueras från Stockholm direkt till mottagare världen över. Ilyhetsmedier - tidningar, tidskrifter, nyhetsbyråer, enskilda journalister, radio- och TV-stationer utgör den största mottagarkategorien. Andra viktiga grupper är myndigheter och organisationer, universitet och bibliotek liksom beslutsfattare och opinionsbildare.

SIP-bulletinerna ger till låga kostnader mycket information. Detta är ett resultat av den relativt enkla framställningstekniken i kombination med en nyhetsbyrås stora tillgång till information. En annan förtjänst med SIP:s verksamhet är den kontinuerliga och täta utgivningen. Bulletinerna når med sina många språkversioner en bred mottagarkrets av informationsförmedlare. Materialets aktualitet har också medfört att SIP har kunnat förmedla värdefulla kontakter för exempelvis köp och licensavtal. I medeltal förmedlar SIP ca 1 000 kontakter per år till berörda parter i Sverige. Av betydelse är också de teknisk-vetenskapliga och produktorienterade newsletters som SIP producerar, eftersom detta område inte täcks av någon av de andra publikationerna.

Inside Sweden speglar den aktuella diskussionen kring utrikes- och säkerhetspolitik, politiskt-ekonomiska frågor, arbetsmarknad och kultur i Sverige. Det som kommit att kallas den svenska modellen ges särskilt utrymme i Inside Sweden. Tidskriften sprids framför allt till enskilda personer (opinionsbildare) i USA och Europa. Tidskriften bedrivs f. n. som försöksverksamhet i avvaktan på beslut från UD om ett mer långsiktigt stöd. Enligt utredningens uppfattning utgör Inside Sweden ett värdefullt komplement till övrig Sverigeinformation.

Ambio skiljer sig från övriga tidskrifter genom att den är en vetenskaplig tidskrift inom miljöforskning och miljöpolitik. Ambios uppgift är inte att sprida information om Sverige i

andra länder. Ambio bidrar emellertid till att förmedla Sveriges engagemang i miljöfrågor. Utredningen anser därför att det finns goda skäl för fortsatt statligt bidrag till Ambio. Utredningen vill emellertid peka på möjligheten att ge stödet till Vetenskapsakademien via utbildningsdepartementets huvudtitel.

Sveriges exportråd har som en del i en särskild kampanj under ett antal år givit ekonomiskt stöd till tidskriften Marketplace Sweden. Stödet har nu upphört. Utredningen har inte funnit anledning att i detta sammanhang överväga frågan om statligt stöd till publikationer utöver dem som i dag erhåller bidrag.

UD:s ekonomiska stöd till SIP, Sweden Now (med systerpublikationer på tyska och franska), Inside Sweden och Ambio uppgår budgetåret 1986/87 till 5 438 000 kr. Medlen finns upptagna under tredje huvudtitelns anslag D3 Övrig information om Sverige i utlandet samt E2 Exportfrämjande verksamhet. UD kan därutöver lämna bidrag till nummer av Sweden Now på olika språk. Sålunda erhåller den italienska utgåvan ett bidrag på 130 000 kr.

Stödet till Sweden Now med systerpublikationer under anslaget E2 har kanaliserats via Sveriges exportråd. Utredningen ser ingen anledning till att låta UD:s ekonomiska stöd i form av prenumerationsköp hos Ingenjörsläromäslaget ske via två kanaler. Den uppfattningen har också Sveriges exportråd framfört i sin anslagsframställning för år 1987. Från Ingenjörsläromäslaget har under hand meddelats att från deras sida möter en förändring på denna punkt ingen invändning.

Stödet till Sweden Now, Inside Sweden, SIP-bulletinerna och Ambio behandlas varje år i regeringens budgetproposition. Det har alltså inte varit medel som stått till förfogande för ansökan, utan stödet har utgått till några publikationer som har ansetts vara viktiga för Sverigeinformationen i utlandet.

Detta system har flera fördelar framför allt för de publikationer som en gång erhållit stöd. Det möjliggör stabilitet i planeringen både för publikationerna och för de utlandsmyndigheter som mer aktivt använder dem i sin informationsverksamhet. Emellertid är också nackdelarna uppenbara. Stödet kan lätt utgå slentrianmässigt utan att en kontinuerlig prövning av behovet sker och utan att andra alternativ ställs mot de etablerade tidskrifterna. En annan svaghet är att beslut om ekonomiskt stöd till opinionsbildande tidskrifter ej bör fattas inom regeringskansliet. Det har bl. a. den långdragna beslutsprocessen av frågan om stöd till Inside Sweden visat. Utredningen vill därför föreslå att beslut om fördelning av dessa medel förs över till en sakkunnig instans utanför kanslihuset.

För beslut om stöd till de här behandlade publikationerna kan i första hand två institutioner övervägas, nämligen Svenska institutet och statens kulturråd.

Statens kulturråd fördelar det statliga tidskriftsstödet och är således sakkunnig instans för frågor rörande stöd till tidskrifter. Enligt föreskrifterna för stödet skall detta främja hög kvalitet och mångsidigt utbud av åsikter och behandlade ämnen. Statens kulturråd har skapat den beslutsprocess som krävs för att på ett tillfredsställande sätt kunna fördela ett statligt tidskriftsstöd. Vad som däremot saknas hos statens kulturråd är den erfarenhet i fråga om effekterna utomlands av olika publikationer, som är nödvändig i detta sammanhang. Vidare saknas där av naturliga skäl mer ingående kunskaper om Sverigeinformationen i utlandet och dess villkor.

SI har däremot ett allmänt ansvar för Sverigeinformationen, där bl. a. tryckt material ingår som en mycket viktig del. Inom SI finns de erfarenheter och den kunskap som behövs för att kunna

ta ställning till de behov som förs fram i publikationernas bidragsansökningar, både vad gäller publikationerna som sådana och vad gäller behovet utomlands av olika former av information från och om Sverige. Utredningen föreslår därför att SI får ansvaret för bidragsgivningen till i detta delbetänkande behandlade verksamheter.

Det ankommer på SI att bygga upp en sådan beslutsprocess att frågor angående stödet till dessa publikationer får en riktig behandling. Därvid är det bl. a. lämpligt att ett samråd sker med publikationernas övriga bidragsgivare och utlandsmyndigheterna.

Utredningen föreslår att de medel som hittills beräknats för stöd till tidskrifter under UD:s anslag D3 Övrig information om Sverige i utlandet och E2 Exportfrämjande verksamhet fr.o.m. budgetåret 1988/89 flyttas till anslaget D1 Svenska institutet. Utredningen är medveten om att ett par av publikationerna har framfört till UD att de har ekonomiska problem. Utredningen kan emellertid inte f. n. föreslå ökade medel för denna verksamhet av den omfattning som publikationerna har begärt. Utredningen kan ännu inte på detta stadium i utredningsarbetet föreslå omdisponeringar inom ramen för tillgängliga statliga resurser för Sverigeinformation och kulturutbyte med utlandet. Såsom har framgått inledningsvis återkommer utredningen dock till denna fråga i samband med de samlade bedömningarna i sitt slutbetänkande. Utredningsmannen avser att i särskild ordning överlämna ett budgetunderlag inför budgetåret 1988/89.

Publikationsstödet bör under det första året finnas upptaget som en särskild post i regleringsbrevet för SI med given fördelning. I framtiden bör det ankomma på SI att friare pröva stödet i relation till annan Sverigeinformation framför allt i tryckt form.

BilagaEnkät till vissa utlandsmyndigheter

Följande PM 1987-04-13 ang. de i betänkandet behandlade publikationerna har tillställts vissa utlandsmyndigheter:

IKU-UTREDNINGEN

PROMEMORIA

1987-04-13

Pressrådet/attachénAmbassaden

Bryssel, amb + del
Haag
Köpenhamn
London (älv Irland)
Washington
Los Angeles
SIS
New York, gk
Ottawa
Rom
Tokyo
Oslo
Paris
Bonn
Helsingfors

Moskva
New Delhi
Kairo
Daar es Salaam
Nairobi
Brasília
Buenos Aires
Canberra
Singapore
Tunis
Lagos
Harare
Mexico

UD lämnar via sin informationsbyrå bidrag för utgivande av fyra periodiska tryckalster, nämligen till Sweden Now, SIP-bulletinen, Ambio samt Inside Sweden. När det gäller "Inside Sweden" handlar det fortfarande om en försöksutgivning. Enligt direktiven (se cirkulär nr 23) till IKU-utredningen skall

tidskriften utvärderas enligt tidigare beslut, dvs en utvärdering bör göras innan beslut fattas om ett mera permanent bidrag.

UD:s informationsbyrå har under hand bett utredningen att söka presentera en sådan utvärdering till höstens budgetbehandling. Av det skälet vill utredningen redan nu ställa ett par frågor till vissa utlandsmyndigheter om Sweden Now, SIP-bulletinen, Ambio och Inside Sweden med särskild betoning på den sistnämnda.

De två huvudfrågor utredningen är särskilt intresserad av är dels Er bedömning av tidskrifterna och deras värde som förmedlare av information om Sverige och dels i vilken utsträckning Ni kommit i kontakt med läsare av tidskrifterna och deras ev bedömning av tidskriften.

Göran Löfdahl

Statens offentliga utredningar 1987

Kronologisk förteckning

1. Otillbörlig efterbildning. Ju.
2. Dödsboärande och samägande av jordbruksfastighet m.m. Ju.
3. Långtidsutredningen '87. Fi.
4. En ny kyrkolag m. m. Del 1. C.
5. En ny kyrkolag m. m. Del 2. C.
6. Folkstyrelsens villkor. Ju.
7. Barnets rätt. Ju.
8. Svenska försvarsindustrins utlandsverksamhet. UD.
9. Det svenska totalförsvaret inför 90-talet. Fö.
10. Indrivningslag m.m. Fi.
11. Skydd för det väntade barnet. Ju.
12. Legitimation för vissa kiropraktorer. S.
13. Översyn av rättegångsbalken 3. Ju.
14. Mordet på Olof Palme. Ju.
15. Miljöskadefond. ME.
16. Begravningslag. C.
17. Franchising. Ju.
18. Internationella familjerättsfrågor. Ju.
19. Varannan damernas. A.
20. Läkemedel och hälsa. S.
21. Äldreomsorg i utveckling. S.
22. Missbrukarna Socialtjänsten och Tvånget. S.
23. Medicinteknisk säkerhet. S.
24. Produktsäkerhetslag. Fi.
25. Ökat kommunalt våghållningsansvar. K.
26. Enskilda vägar. K.
27. Skeppslega till utlänning. Tillstånd, dispenser, flaggskifte. K.
28. Bistånd för bättre miljö i u-land. UD.
29. Stöd till näringslivet. Fi.
30. Fel i fastighet. Ju.
31. Integritetsskyddet i informationssamhället 4. Ju.
32. För en bättre miljö. ME.
33. Ju mer vi är tillsammans. Del 1. C.
34. Ju mer vi är tillsammans. Exempelsamling. Del 2. C.
35. Ju mer vi är tillsammans. Underlag för reformer samt förslag. Del 3. C.
36. För en bättre miljö. Miljövärdfamiljen. Myndigheter och författningar. ME.
37. Stödet till barn- och ungdomsföreningar. C.
38. Arkiv för individ och miljö. U.
39. Studiemedel. U.
40. Datorisering av tullens export- och importrutiner. Fi.
41. Fasta Öresundsförbindelser. K.
42. Miljökonsekvenser av fasta Öresundsförbindelser. K.
43. Snabbare körkortsingripanden m.m. K.
44. Livsmedelspriser och livsmedelskvalitet. Jo.
45. Översyn av mervärdeskatten. Del XI. Fi.
46. Översyn av rättegångsbalken 4. Ju.
47. Skäliga lokalhyror och trygghet i besittningen. Bo.
48. Ett nytt plan- och bostadsverk. Bo.
49. Sverigeeinformationen och vissa publikationer. UD.

Statens offentliga utredningar 1987

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Otillbörlig efterbildning. [1]
- Dödsboärande och samägande av jordbruksfastighet m.m. [2]
- Folkstyrelsens villkor. [6]
- Barnets rätt. [7]
- Skydd för det väntade barnet. [11]
- Översyn av rättegångsbalken 3. [13]
- Mordet på Olof Palme. [14]
- Franchising. [17]
- Internationella familjerättsfrågor. [18]
- Fel i fastighet. [30]
- Integritetsskyddet i informationssamhället 4. [31]
- Översyn av rättegångsbalken 4. [46]

Utrikesdepartementet

- Svenska försvarsindustrins utlandsverksamhet. [8]
- Bistånd för bättre miljö i u-land. [28]
- Sverigeinformationen och vissa publikationer. [49]

Försvarsdepartementet

- Det svenska totalförsvaret inför 90-talet. [9]

Socialdepartementet

- Legitimation för vissa kiropraktorer. [12]
- Läkemedel och hälsa. [20]
- Äldreomsorg i utveckling. [21]
- Missbrukarna Socialtjänsten och Tvånget. [22]
- Medicinteknisk säkerhet. [23]

Kommunikationsdepartementet

- Ökat kommunalt väghållningsansvar. [25]
- Enskilda vägar. [26]
- Skeppsleja till utlänning. Tillstånd, dispenser, flaggskifte. [27]
- Fasta Öresundsförbindelser. [41]
- Miljökonsekvenser av fasta Öresundsförbindelser. [42]
- Snabbare körkortsingripanden m.m. [43].

Finansdepartementet

- Långtidsutredningen '87. [3]
- Indrivningslag m.m. [10]
- Produktsäkerhetslag. [24]
- Stöd till näringslivet. [29]
- Datorisering av tullens export- och importrutiner. [40]
- Översyn av mervärdesskatten. Del XI. [45]

Utbildningsdepartementet

- Arkiv för individ och miljö. [38]
- Studiemedel. [39]

Jordbruksdepartementet

- Livsmedelspriser och livsmedelskvalitet. [44]

Arbetsmarknadsdepartementet

- Varannan damernas. [19]

Bostadsdepartementet

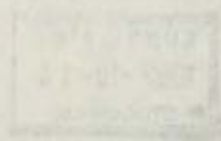
- Skäliga lokalhyror och trygghet i besittningen. [47]
- Ett nytt plan- och bostadsverk. [48]

Civildepartementet

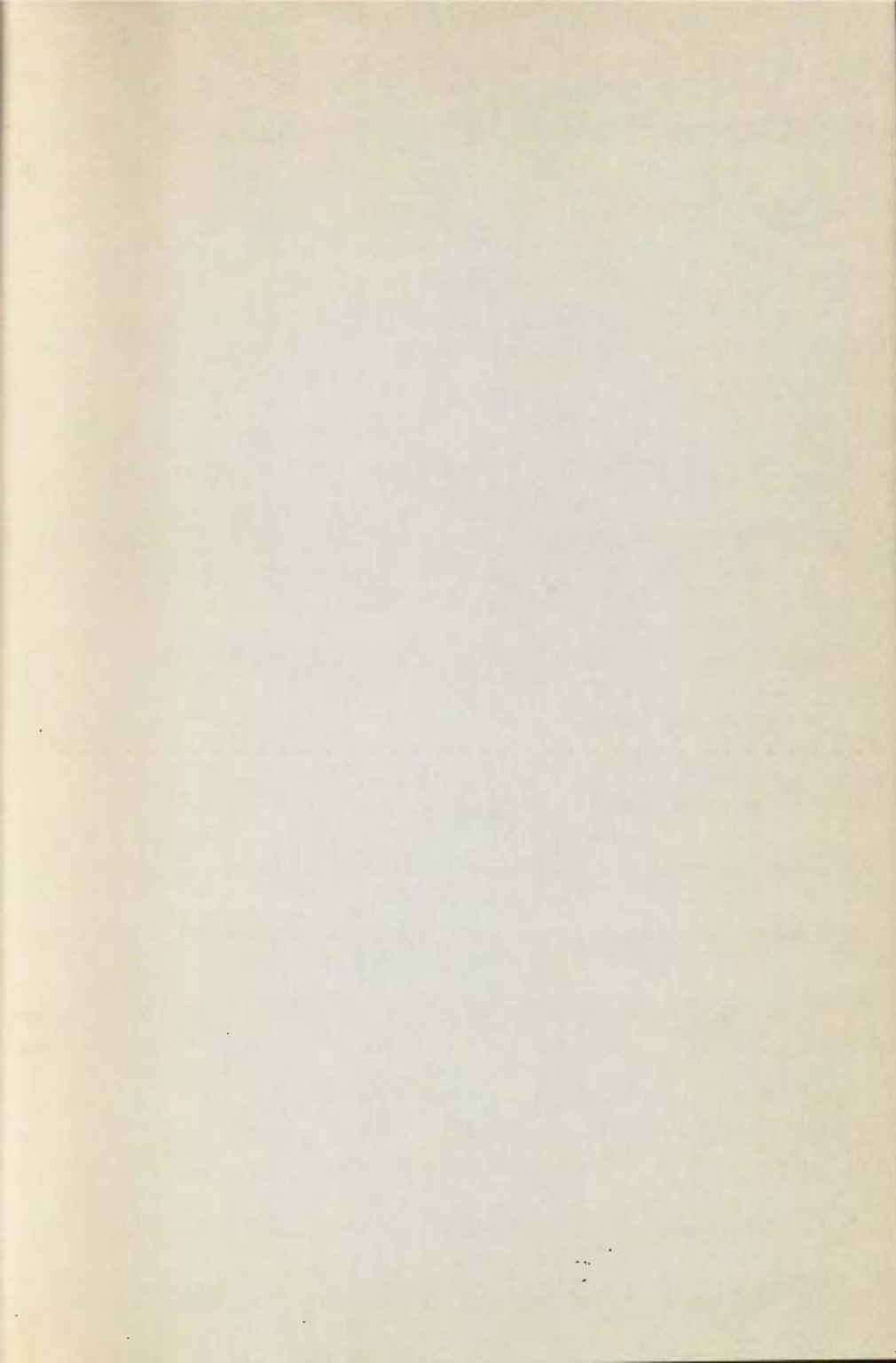
- En ny kyrkolag m. m. Del 1. [4]
- En ny kyrkolag m. m. Del 2. [5]
- Begravningslag. [16]
- Ju mer vi är tillsammans. Del 1. [33]
- Ju mer vi är tillsammans. Exempelsamling. Del 2. [34]
- Ju mer vi är tillsammans. Underlag för reformer samt förslag. Del 3. [35]
- Stödet till barn- och ungdomsföreningar. [37]

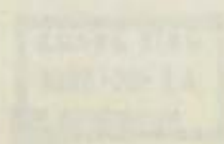
Miljö- och Energidepartementet

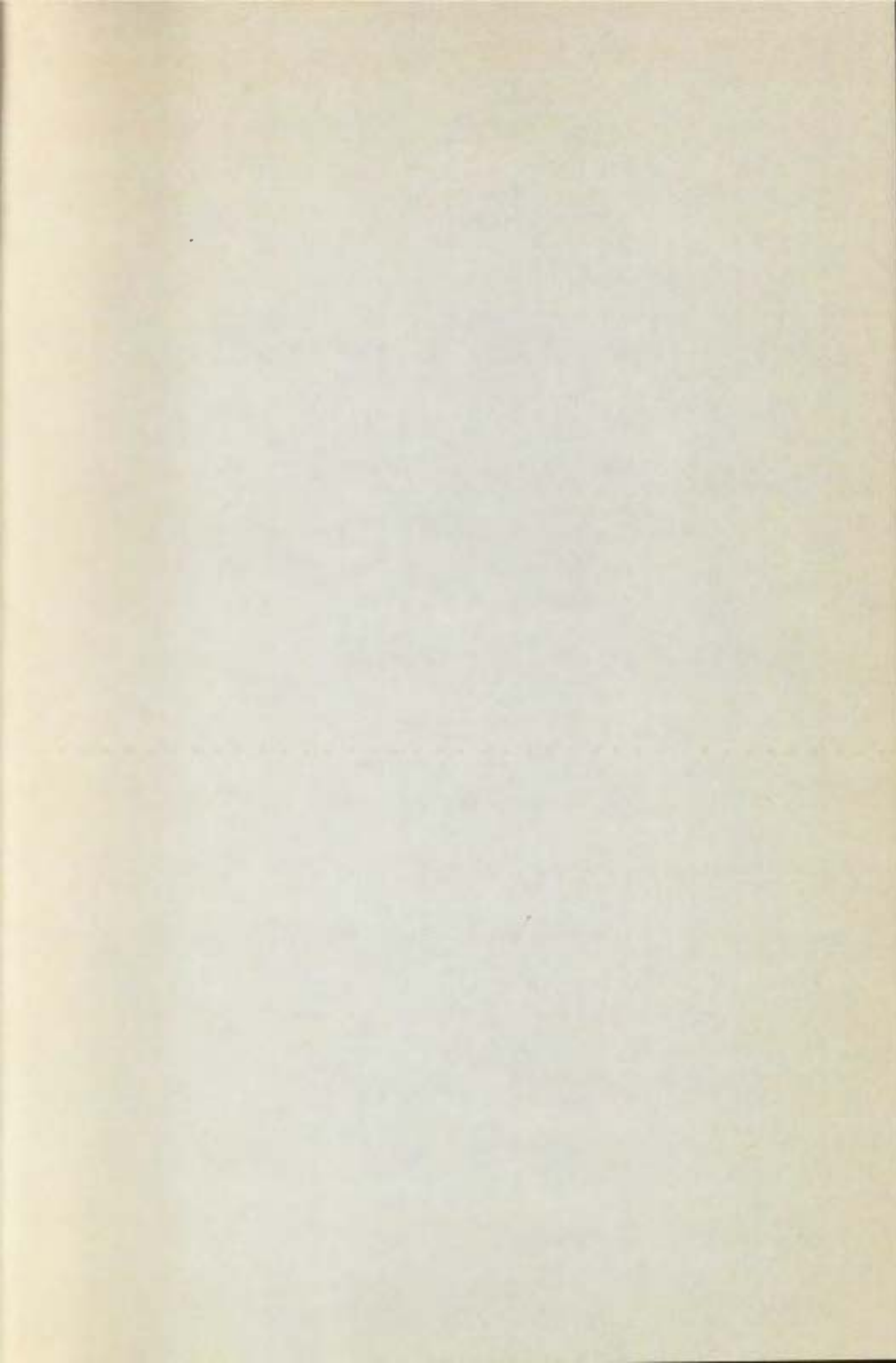
- Miljöskadefond. [15]
- För en bättre miljö. [32]
- För en bättre miljö. Miljövärdetsfamiljen. Myndigheter och författningar. [36]

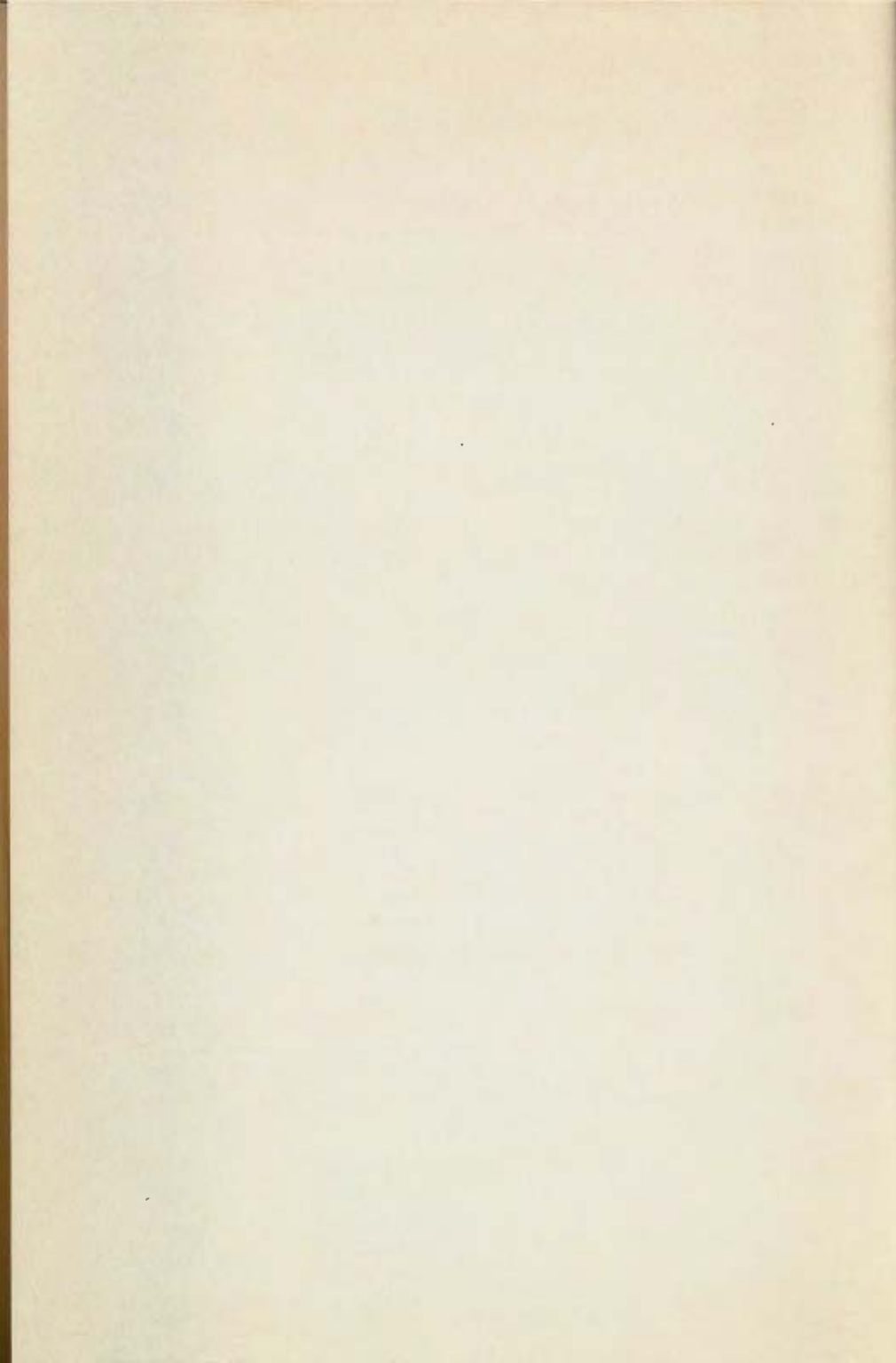

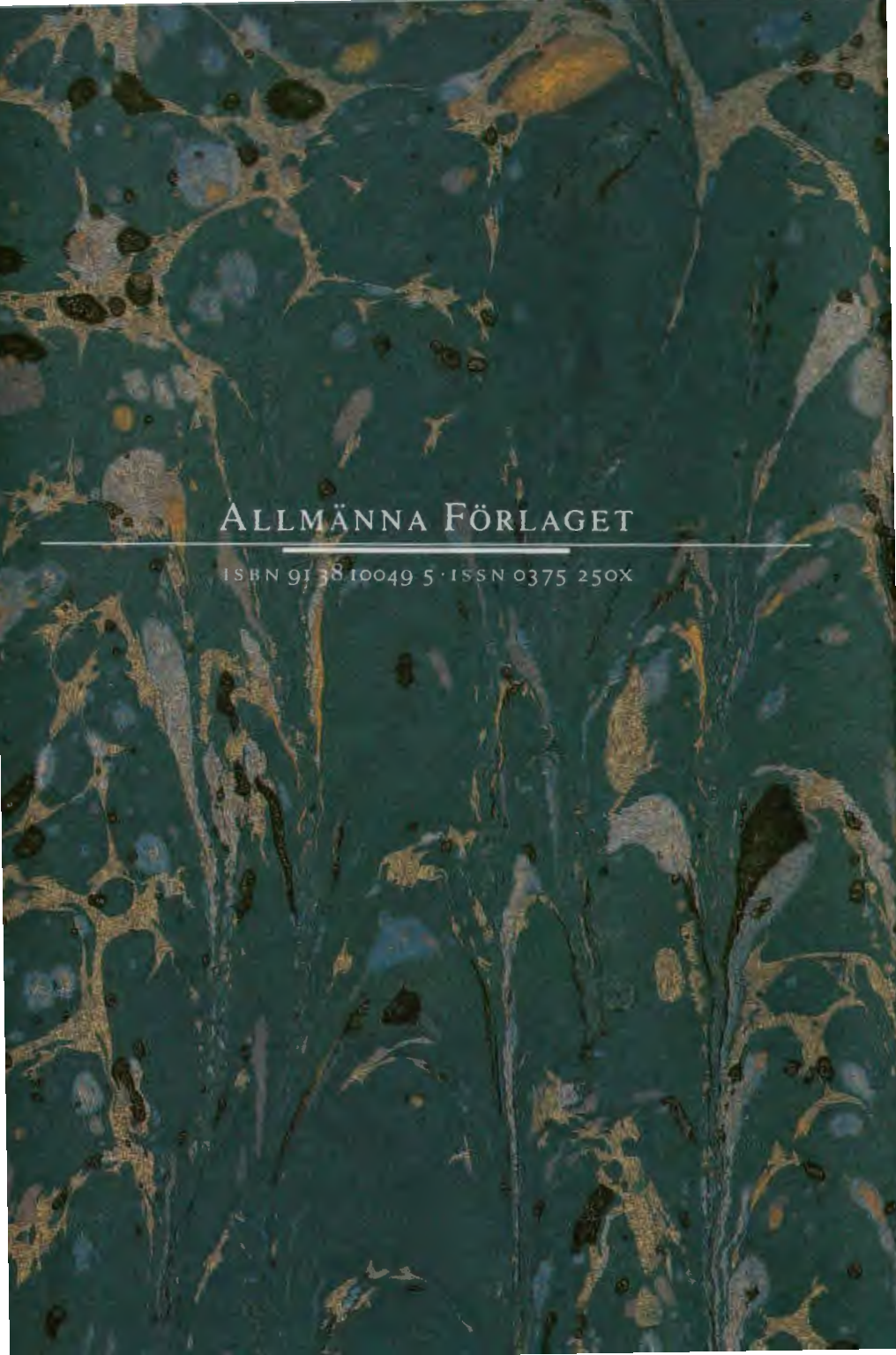

ALLMÄNNA FÖRLAGET

ISBN 91 38 10049 5 · ISSN 0375 250X